ईषदाढ्यङ्करोऽप्येष न परत्राशुभक्रियः। अस्मान त्तुमितोऽभ्येति परिग्लानो वुभुक्षया॥ ८४॥

ज०म० ईषदित्यादि। यएष अस्मानत्तुमितः प्रदेशादभ्येति आगच्छति मपरत्र परलोके ईषदाढ्यङ्करोऽपि अनाढ्यैरीषदाढ्योऽपि न कृतः अशुभेन कर्म्मणेत्यर्थात् कर्त्तृकर्म्मणोश्च भूकृञोरिति च्व्यर्थे कर्म्मोपपदात्करोतेः खल् यतः परिग्लानोवुभुक्षया योहि कर्म्मणाशुभेन ईषदाढ्यङ्करोऽपि न कृतः सकथं न वुभुक्षया पीड्यते परिग्लायतीति कर्त्तरि वहुलवचनात् ल्युट् निष्ठान्तोवा संयोगादेरित्यादिना निष्ठानत्वं अशुभक्रियः सत्वद्रोहाभिर तत्वात्॥ ८४॥

भ० ईषदित्यादि। एषपक्षी वुभुक्षया परिग्लानः सन् अत्तुं भक्षयितुं इह प्रदेशे अभ्येति आभिमुख्येनागच्छति इतदति पाठे स्वस्थानादित्यर्थः न एष परत्र परलोके ईषदाढ्यङ्करोऽपि भविष्यति अनाढ्योऽयमीषदाढ्योऽपि न करिष्यते केनचित् कर्म्मणेत्यर्थः किम्वा यस्मात् परलोके ईषदाढ्योऽपि न कृतः शुभकर्म्मणार्थात् तेनायं वुभुक्षया म्लानः परलोके शुभकर्म्मणा यद्याढ्यः कृतः स्यात् तदा वुभुक्षया न पीडितः स्यादित्यर्थः ईषद्दुःसोरिति खल् खित्करणेन कर्त्तृकर्म्मणोर्व्यवधानमपि प्राप्तं तच्च ईषदाढ्यम्भवमित्युदाहरणेन स्पष्टीकृतं करोतेरिहाभूतप्रादुर्भावार्थत्वात् च्व्यर्थोलभ्यते परे तु सुदुरीषद्भ्यः कर्त्तृकर्म्मभ्यामभूततद्भावे भूकृञःखलभावकर्म्मणोरित्याहुः अशुभक्रियः अशुभकर्म्मा परद्रोहित्वात् परिग्लानइति कभावेऽमीति कर्त्तर्य्यनट् किम्वा गत्यर्थाढेत्यादिना